

TÄISKASVANUHARIDUSE ARENGUKAVA 2009 – 2013

VAHEARUANNE 2009 – 2011

Sisukord

Sissejuhatus.....	1
Arengukava üldeesmärkide täitmine.....	2
1.1. Parema ligipääsu tagamine täiskasvanutele nii formaal- kui mitteformaalsele õppele.....	2
1.2. Üldharidusega ja ilma eri- või kutsealase ettevalmistatuseta täiskasvanute osakaalu vähendamine.....	3
1.3. Eelduste loomine üks aste kõrgema haridustaseme või kvalifikatsiooni omandamiseks kvaliteetse koolituse kaudu.....	4
Arengukava eesmärkide saavutamine perioodil 2009 - 2011.....	6
Rakendusplaani 2009 – 2011 aruanne.....	11
Kasutatud lühendid.....	36
Arengukava 2009 – 2011 finantsplaani täitmine.....	37

Sissejuhatus

„Täiskasvanuhariduse arengukava 2009 – 2013“ (*edaspidi: arengukava*) on kinnitatud Vabariigi Valitsuse korraldusega nr. 415 (25.09.2009). Arengukavaga samaaegselt kinnitati ka arengukava rakendusplaani aastateks 2009 – 2011, mis käsitleb alategevusi ja ajakava poolaastate kaupa, vastutavaid ministereid, asutusi ja rahastamise allikaid. Arengukava näeb ette, et koos arengukava 2009 – 2011 rakendusplaani täitmise aruandega koostatakse rakendusplaani perioodiks 2012 – 2013.

Käesolev aruanne koosneb sissejuhatusest, arengukava üldiste eesmärkide täitmise analüüsist, arengukava rakendusplaani täitmise tabelist ja arengukava eelarvelise täitmise tabelist.

Arengukava koostamisel on arvesse võetud Eesti ja Euroopa Liidu üldisi arengusuundi puudutavaid strateegilisi dokumente. Arengukava tegevuste elluviimisel rakendusplaani alusel on arvestatud muuhulgas Euroopa Komisjoni juures tegutseva täiskasvanuhariduse töögrupi töö tulemustega ja suundadega, erinevate riikide heade praktikatega. Töögrupi kaasabil loodud „*The Action Plan on Adult Learning*“ koondab Euroopa riikide ühiseid prioriteete täiskasvanuhariduses perioodil 2008- 2010.

Täiskasvanuhariduse valdkonna spetsiifikast ning „Elukestva õppe strateegia 2005 – 2008“ Vabariigi Valitsuse protokollilise otsuse lisana sõlmitud ministereid vahelisest kokkuleppes tulenevalt hõlmab arengukava nii

Sotsiaalministeeriumi kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vastutusalas täiskasvanuhariduse valdkonnas ellu viidud tegevusi.

Aruanne koos rakendusplaani 2012 – 2013 esitatakse kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsusele 2011. aastal.

Arengukava üldesmärkide täitmine

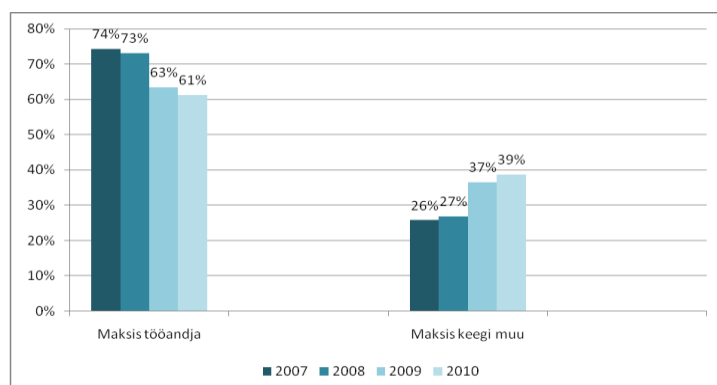
Käesolevas peatükis on toodud ülevaade arengukava üldesmärkide täitmisest perioodil 2009 – 2011, arengukava indikaatorite lõikes.

1.1. Parema ligipääsu tagamine täiskasvanutele nii formaal- kui mitteformaalsele õppele

Eesmärk: Arengukava elluviimine võimaldab täiskasvanutele parema ligipääsu nii formaalharidusele kui mitteformaalsele õppele, mille eesmärgiks on parandada inimeste teadmisi ja elanikkonna haridustaset ning tõsta elukestvas õppes osalejate osakaalu 25-64-aastaste hulgas aastaks 2013 13,5% tasemele.

Indikaator	2008	2009		2010		2011	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Elukestvas õppes osalemine 25-64-aastaste hulgas (%) ¹	9,8%	11,0%	10,6%	12,0%	10,9%	12,5%	II kvartal 11,4%

Elukestvas õppes osalemine on arengukava perioodil olnud tõusuteel. Seatud eesmärgid on kõrgemad kui saavutatud tegelik tulemus. Märkimisväärne mõju tagasihoidlikumale osaluse kasvule on majanduskriisil. See avaldub ka selgelt statistikas elukestvas õppes osalemise rahastamist vaadeldes. 2009. aastal (2008. a IV kvartal 74%, 2009. a IV kvartal 61%²) langes oluliselt töandjate osatähtsus koolituse rahastamisel. Osaliselt võib see olla põhjustatud rohkete tasuta kursuste pakkumisest, kuid kindlasti avaldas sellele mõju ka majanduslangusest tingitud koolituskulude vähendamine ettevõtetes.

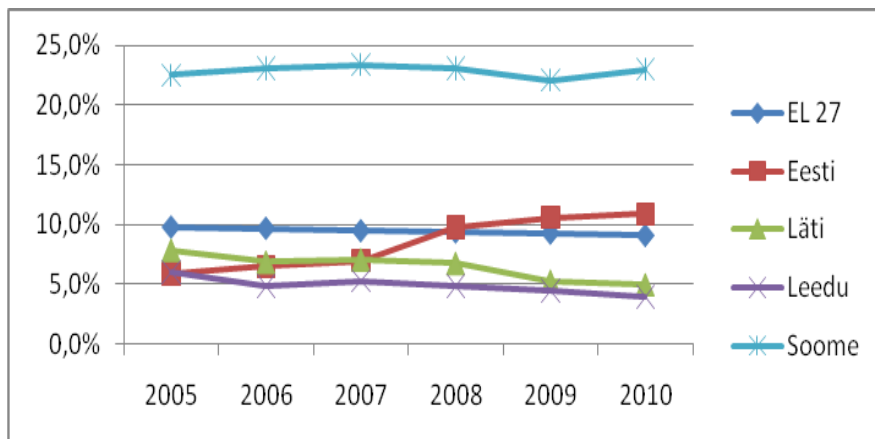

Elukestvas õppes osalemine erinevate haridustasemete lõikes on arengukava perioodil toonud kaasa üsna vähe muutusi. III taseme haridusega inimeste osalus elukestvas õppes on suurenenud 2,7 protsendipunkti võrra (2008. a 15,9%, 2010. a 18,6%), esimese taseme haridusega inimeste osakaal elukestvas õppes on pigem jäänud samaks (2008. a 2,1%; 2009. a 2,3 % ning 2010. a 2 %).

¹ Viimase 4 nädala jooksul koolis ja koolitustel osalenud 25-64-aastaste osakaal kõigist 25-64-aastastest (Eesti Statistikaamet, Tööjõu-uuringu andmed)

² Statistikaamet

Vahehindang eesmärgi saavutamisele: Vaadates seatud eesmärgi elukestvas õppes osalemise osas, tuleb tõdeda, et eesmärgiks seatud indikaatorid ei ole täies ulatuses realiseerunud. Ometi tuleb saavutatud tulemust pidada heaks, kuna majanduslanguse tingimustes ei ole langust elukestvas õppes osalemise osas toimunud (vastupidiselt paljudele teistele Euroopa riikidele). Tasuta kursuste pakkumine läbi erinevate Euroopa Sotsiaalfondi meetmete on andnud tulemusi ja suunanud täiskasvanuid jätkuvalt õppima.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EL 27	9,8%	9,7%	9,5%	9,4%	9,3%	9,1%
Eesti	5,9%	6,5%	7,0%	9,8%	10,6%	10,9%
Läti	7,9%	6,9%	7,1%	6,8%	5,3%	5,0%
Leedu	6,0%	4,9%	5,3%	4,9%	4,5%	4,0%
Soome	22,5%	23,1%	23,4%	23,1%	22,1%	23,0%

1.2. Üldharidusega ja ilma eri- või kutsealase ettevalmistuseta täiskasvanute osakaalu vähendamine

Eesmärk: Arengukava elluviimine vähendab üldharidusega (üldkeskharidus, põhiharidus või madalam haridustase) ja ilma eri- või kutsealase ettevalmistuseta täiskasvanute osakaalu 32%-le 25 – 64 – aastasest elanikkonnast. Indikaatorina on määratud 32% aastaks 2013.

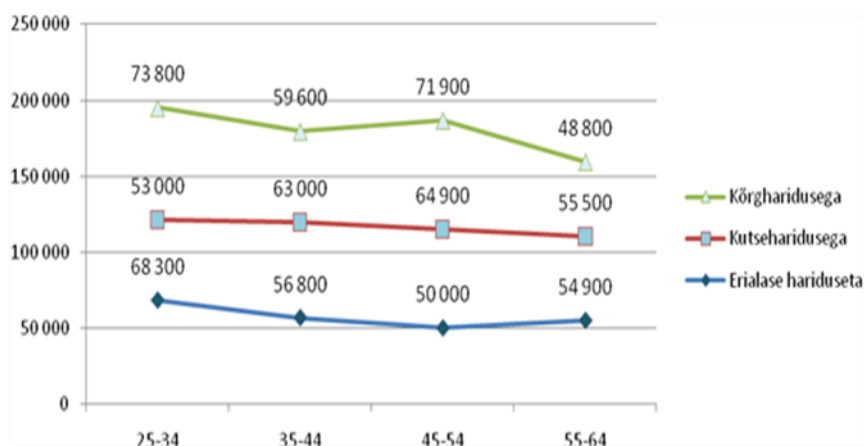
Indikaator	2008	2009		2010	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Üldkeskhariduse, põhihariduse või madalama haridustasemega inimeste osakaal 25-64-aastase elanikkonna hulgas	34,6%		32,5%		31,9%
Üldkeskhariduse, põhihariduse või madalama haridustasemega 25-64-aastaste inimeste arv	245 200		231 900		229 900
25-64-aastaste inimeste koguarv ³	708 100		714 100		720 400

³ Eesti Statistikaamet

Nimetatud probleemi võib pidada täiskasvanuhariduses üheks keskseks, millele käesoleval perioodil on juba keskendunud ning mida kindlasti tuleb silmas pidada ka järgneval kavandataval arengukava ja Euroopa Sotsiaalfondi programmiperioodil. Statistiliselt on võrreldes 2008. a kaardistatud lähtetasega aastaks 2010 vähenenud eri- või kutsealase ettevalmistuseta täiskasvanute osakaal 2,7 protsendipunkti võrra. Sellega on saavutatud 2013. aastaks seatud eesmärk (32%).

Vaehinnang eesmärgi saavutamisele: Tuginedes statistilistele tendentsidele, võib väita, et 2013. aastaks seatud eesmärk on saavutatud 2011. aastaks. Ometi tuleb pidada ka sihiks seatud üldharidusega ja ilma eri- või kutsealase ettevalmistuseta inimeste osakaalu küllaltki suureks ning muutuvates oludes on antud eesmärk muutunud hariduspoliitika seisukohalt üha olulisemaks.

25-64-aastase elanikkonna jagunemine haridustaseme järgi 2010. aastal vanusegrupi lõikes.

1.3. Eelduste loomine üks aste kõrgema haridustaseme või kvalifikatsiooni omandamiseks kvaliteetse koolituse kaudu

Eesmärk: Arengukava elluviimine loob eelduse omandada üks aste kõrgem haridustase või kvalifikatsioon kvaliteetse koolituse kaudu. Indikaatorina on määratletud 48% aastaks 2013.

Indikaator	2008	2009		2010	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
IV-VIII kvalifikatsiooniraamistiku tasemega inimeste osakaal 25-64-aastase elanikkonna hulgas	40,7%		41,9%		42,0%
IV-VIII kvalifikatsiooniraamistiku tasemega inimeste 25-64-aastaste isikute arv	288 200		299 400		302 500
25-64-aastaste inimeste koguarv ⁴	708 100		714 100		720 400

⁴ IV tase - kutseõpe keskhariiduse baasil; V tase - keskerihariidus keskhariiduse baasil; VI tase - kõrghariidus (bakalaureus); VII-VIII tase magistri ja doktorikraad.

Nimetatud eesmärgile vaid indikaatori tasandil lähenedes, võib väita, et tõus on toimunud, kuid see on olnud väga tagasihoidlik. Eesmärgi püstitus on otseselt seotud eri- või kutsealase hariduseta täiskasvanute suure osakaaluga ehk üldeesmärgiga 1.2. Seetõttu võib ka üldeesmärgi 1.2. tulemusi arvestada antud eesmärgi täitmisel. Indikaatorina toetab eri- või kutsealase hariduseta inimeste osakaalu vähenemine eesmärki omandada üks aste kõrgem haridustase 25 – 64- aastase elanikkonna seas.

Vahehindang eesmärgi saavutamisele: eesmärgi saavutatud taset kavandatud perioodi keskel võib pidada pigem tagasihoidlikuks. Sellele on oma mõju avaldanud majanduslangus, mis ebakindla tööturu tingimustes seadis esikohale töö tegemise, enese täiendamine jäi tahaplaanile.

Arengukava eesmärkide saavutamise perioodil 2009 - 2011

Arengukavaga on täiskasvanuhariduses perioodiks 2009 – 2013 seatud viis peamist eesmärki. Alljärgnevalt on antud ülevaade eesmärkide täitmisest indikaatorite ning peamiste meetmete kaupa.

Eesmärk 1. Tööturu olukorra ja majandussituatsiooni parandamisele kaasaaitamine täiskasvanute koolituse kaudu

Indikaator	2008	2009		2010		2011 9 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Koolitusel osalenute osakaal töötutest	9,5%	10,0%	12,7%	15,0%	10,1%	15,0%	
koolitusteenust saanud töötute arv	6552		17 319		15 770		21721
Registreeritud töötute koguarv ⁵	55863		136112		155927		

Indikaator	2008	2009		2010		2011 9 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Karjäärinõustamisteenust saanud töötute osakaal	17%	18,0%	17,6%	18,0%	12,2%	18,0%	
Karjäärinõustamisteenust saanud töötute arv	12046		23916		19018		13883
Registreeritud töötute koguarv ⁶	55863		136112		155927		

Töötutele osutatud koolitusteenuse ja karjääriteenuste mahtu jälgides peab silmas pidama, et võrreldes 2008. aastaga kasvas järgneval kahel aastal töötute arv peaaegu kolmekordseks. Karjääriteenuseid osutati küll 2009. ja 2010. aastal kaks korda suuremale hulgale inimestele kui eelneval aastal, aga teenust saanud töötute osakaal langes sellele vaatamata. Ka koolitusel osales inimesi üle kahe korra rohkem, aga taotletud eesmärki osalejate osakaalu osas täita ei suudetud. 2011.aastal on olukord oluliselt paranenud. Karjäärinõustamisel osalenute arv ei vähene, koolitusel osalejate hulk on kasvanud märkimisväärselt. Kuna töötute arv on samuti vähenemas, siis õnnestub aasta lõpuks seatud eesmärgid tõenäoliselt täita.

Majanduslangusega seotud töötute arvu väga järsk kasv aruandlusperioodi alguses ei võimaldanud saavutada seatud eemärke kavandatud viisil, kuid arengukava perioodi lõpuks on seatud eesmärgid saavutatavad.

Eesmärk 2. Haridussüsteemi avatumaks muutmine täiskasvanud õppijatele tasemeõppe pakkumisel.

Indikaator	2008	2009		2010		2013	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Õppijate arv üldhariduse õhtuses, kaug- ja eksternõppes	6 962	7 106	7 839	7 250	7 491	7 682	
sh õppijate arv põhihariduse tasemel	1 280	1 352	1 468	1 424	1 160	1 640	
25-aastaste ja vanemate õppijate osakaal kutsehariduses	15,7%		15,3%		17,0%	29,5%	
25-aastaste ja vanemate õppijate arv kutsehariduses	4 281		4 348		4 767		

⁵ Eesti Töötukassa

⁶ Eesti töötukassa

30-aastaste ja vanemate üliõpilaste osakaal kõrghariduse I ja II taseme õppes	19,4%	18,8%	18,8%	24,0%
30-aastaste ja vanemate üliõpilaste arv kõrghariduse I ja II taseme õppes ⁷	12 824	12 482	12455	

Eesmärgi täitmiseks on arengukavas ette nähtud kaks meetet, millest esimene keskendub üldharidusõppele ja teine kutse- ja kõrgharidusele ligipääsu suurendamisele. Üldhariduse osas on palju muudatusi ning arengukavas planeeritud tegevusi ellu viidud seoses uue põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse vastuvõtmisega (2010). Enam tähelepanu vajab allesjäänud arengukava elluviimise perioodil täiskasvanutele põhi- ja üldkeskhariduse omandamise võimaluste tagamine kõikides maakondades.

Kutse- ja kõrghariduse puhul on enamus tegevusi käimas ESF programmide raames ning need on toimunud programmide ajakavade kohaselt. Tegevust „õppelaenu taotlemise reeglite ümberkujundamine vähendamaks õppijate sundvalikuid õppevormi osas“ käsitletakse käimasoleva täiskasvanute koolituse seaduse eelnõu ettevalmistamisel.

Eesmärgi 2 indikaatorite täitmist läbi meetmetena kavandatud tegevuste võib hinnata positiivseks. Õppijate arv üldhariduse õhtuses, kaug- ja eksternõppes on kasvanud ootuspäraselt. 25- aastaste ja vanemate õppijate arv kutsehariduses on suurenenud eriti 2009. ja 2010. aastat võrreldes. 30- aastaste ja vanemate üliõpilaste osakaal kõrghariduses on pigem olnud langustrendis.

Eesmärk 3. Mitteformaalse õppe võimaldamine täiskasvanute konkurentsivõime tõstmiseks ning loovuse, annete, initsiatiivi ja sotsiaalse vastutustunde arendamiseks

Eesmärgi täitmiseks on arengukavas ette nähtud üks meede (mitteformaalse - tööalase ja vabaharidusliku) koolituse pakkumine.

Indikaator	2008	2009		2010		2011	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
ESF programmis „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ partnerina osalevate vabahariduslike koolituskeskuste õppijate üldarv	28 539	29 966	26 995	31 464	30 361	33 037	
sh tasuta võtmepädevuste ja tööalase koolituse kursustel osalenute arv ⁸	4 557	10 000	9597	10 000	8926	10 500	

Indikaatorite täitmine antud eesmärgi puhul on kulgenud eesmärgipäraselt. Võrreldes 2009. aastaga on langenud riigi poolt rahastatud võtmepädevuste ja tööalase koolituse kursustel osalenute arv. Samas on üldine õppijate arv 2009. aastaga võrreldes 2010. aastal märgatavalt tõusnud.

Võib eeldada, et tasuta võtmepädevuste ja tööalase koolituse kursustel osalenute arvu indikaator tähtaegselt ei täitu, mille peamiseks põhjuseks on vabahariduslike koolituskeskuste eripärasest tulenevad küllaltki pikad ja põhjalikud kursused. Samuti pakutakse suurel hulgal keele- ja arvutikursusi, mis seavad piiranguid õppegruppide suurusele. Vabahariduslike koolituskeskuste puhul on tegemist väiksemates Eesti piirkondades asuvate täiskasvanute koolitusasutustega, mistõttu on õppijaskond piiratud ning suuremaid õppegrupe ei komplekteerita.

⁷ EHIS

⁸ EVHL

Indikaator	2008	2009		2010		2011 6 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Kutseõppeasutustes täiskasvanute koolituses osalenute arv	26 809	29 500	25 387	32 000	25 048	34 500	
sh kutseõppeasutustes tööalase koolituse RKT kohtadel õppijate arv	12 687	13 500	11 298	12 000	11 774	12 000	5502

Kutseõppeasutustes täiskasvanute koolituses osalejate arv on jäänud veidi alla planeeritud taseme, majanduslanguse tõttu ei ole inimestel ega ettevõtetel jätkunud ressursi. Tööandja rahastusega koolituse läbinute osa on 2010.aastal langenud 25% võrreldes 2008. aastaga. Õppijaid, kes ise oma koolitust rahastasid, oli 8,8% vähem.

Eesmärk 4. Koolituse kvaliteedi ja paindlikkuse tagamine, teadlikkuse tõstmine

Indikaator	2008	2009		2010		2011 6 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Uuendatud kompetentsipõhiste kutsestandardite osakaal kehtivatest kutsestandarditest	8,0%		5,4%	33,0%	14,8%		17,4%
Uuendatud kompetentsipõhiste kutsestandardite arv			37		101		114
Kehtivate kutsestandardite arv ⁹			690		681		654

Täienduskoolituse paremaks sidumiseks majanduse ja tööturuga vajalik kompetentsipõhiste kutsestandardite väljatöötamine ei ole edenenud planeeritud tempos. Arengukava järgneval perioodil on see üks olulisematest tegevustest.

Indikaator	2008	2009		2010		2011 6 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
ESF ja RE rahastatud koolitajate koolituse läbinute arv perioodi jooksul ¹⁰	196		475		680		876

Koolituse kvaliteedile suunatud oluline meede arengukava kontekstis on koolitajate koolituste läbiviimine. Koolitatud on kutsekoolide õpetajaid ja kõrgkoolide õppejõude nii erialastel kui üldistel teemadel. Mitmeplaaniisi koolitusi on läbinud ka suur osa mitteformaalse koolitusega tegelevate erakoolitusasutuste koolitajatest. 193 koolitajat on läbinud kolmeaastase kutseeksamiks ettevalmistava koolituse ja neile on omistatud andragoogi kutse. Arengukava 2013.aastaks seatud eesmärk, et koolitajate koolituse läbiks 770 täiskasvanute koolitajat, on saavutatud.

⁹ Kutsekoda

¹⁰ ETKA Andras ja EVHL

Indikaator	2008	2009		2010		2011 6 kuud	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
Täiskasvanuhariduse programmides erinevatel teavitusüritustel toimunud otsekontaktide arv ¹¹	16 000	16 000	23400	16 000	22300	16 000	12400

Täiskasvanuhariduse valdkond on arengukava sellel rakendusperioodi mitmesuguste teavitusürituste kaudu saanud palju tähelepanu. Mitmed saatesarjad raadios ja televisioonis, samuti tippajal teleeetris olnud täiskasvanud õppijate lugudest rääkivad videoklipid, on tõstnud täiskasvanueas õppimisega seotud teemad nähtavale. Rahvarohked on olnud igaaastased Täiskasvanud Õppija Nädala üritused, samuti on rohkem huvi pälvinud pealinnas liikunud õpitramm, maakondades toimunud üritused, ajakiri „Õpitrepp“ ning temaatilised raadiosaated.

Indikaator	2008	2009		2010		2011	
	Lähtetase	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik	Eesmärk	Tegelik
EHISe täiskasvanute koolituse alamregistriga liitunud õppeasutuste arv	0		0	50	0		0

EHISe täiskasvanukoolituse alamregister on valmis, aga registriga ei ole veel liidetud ühtegi õppeasutust. Viivitus arengukavas planeerituga on tekkinud uue täiskasvanute koolituse seaduse väljatöötamisel tekkinud viivitustest. Seoses 2011. aasta veebruaris riigikogus vastu võetud majandustegevuse seaduse üldosa seadusega vajas uut mõtestamist loakohustuse või teatamiskohustuse määratlemine täienduskoolitusega tegelevatele asutuste jaoks ja sellest on tingitud viivitus ka EHIS-e rakendamisel.

Koolituse kvaliteedi parandamisel on arengukava eesmärgid saavutatud koolitajate koolituse osas – koolitatud on 876 koolitajat, tempolt on vaja tösta kutsesstandardite uuendamisel. Tõhusat tööd on tehtud ka elanikkonna teadlikkuse tõstmisel täiskasvanute koolituse valdkonnast, täiskasvanuhariduse populariseerimine vajab ka edaspidi pidevat tähelepanu.

Eesmärk 5. Täiskasvanuhariduse juhtimine osapooli kaasavalt ja efektiivselt (indikaator puudub)

„Elukestva õppe strateegia 2005-2008“ lisas kokkulepitud põhimõtted vastutusalade jaotamise osas on toimunud, HTM, SOM ja MKM on viinud ellu arengukavas planeeritud tegevusi oma vastutusalas (kajastatud eesmärk 1 juures), samuti on toimunud koostöö ühist huvi pakkuvates valdkondades nagu koolitustellimuste koostamine.

Edukalt on kulgenud täiendavate finantseerimisskeemide väljatöötamine. Töötukassa on 2009. a sügisel erialase täiendkoolituse võimaldamiseks kasutusele võetud koolituskaarti rakendusala laiendanud 2011. a sügisel ka ümberõppele. Seadusandlusesse on jõudnud maksusüsteemi muudatus, mis vabastab erisoodustusmaksust tööalase tasemeõppe. Efektiivselt on tegutsenud Euroopa Sotsiaalfondi programmid „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“, „Täiskasvanute koolitamine vabahariduslikes koolituskeskustes“ ja „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“. Kaks viimast programmi jõuavad lõpule 2012. a esimesel poolaastal, täiskasvanute tööalase koolitusega tegelev programm jätkab kuni 2013. a esimese poolaasta lõpuni.

¹¹ ETKA Andras, EVHL, HTM

Järgmisel arengukava rakendusperioodil tuleb tähelepanu keskendada täiskasvanute koolituse RKT laiendamisele kõrgkoolidele, väljatöötamist vajab ka osakoormusega õppijatele õppelaenu võimaldamise reeglistik. Alustatud on tegevusi regionaalsete üksuste rolli suurendamiseks täiskasvanute elukestva õppe võimaluste loomisel, tõsisem töö seisab ees järgmisel perioodil. Täiskasvanute koolituse seaduse uuendamine on jõudnud lõpusirgele.

Rakendusplaani 2009 – 2011 aruanne

EESMÄRK 1. TÖÖTURU OLUKORRA JA MAJANDUSSITUATSIOONI PARANDAMISELE KAASAAITAMINE TÄISKASVANUTE KOOLITUSE KAUDU

Horisontaalsed ministeeriumidevahelised kiirmeetmed praeguse majandusolukorra leevendamiseks.

Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 1.1. TÖÖTURUKOOLITUSE TEENUSE TÕHUSTAMINE JA TÖÖTUTELE SUUNATUD KOOLITUSVÕIMALUSTE MITMEKESISTAMINE				
1.1.1. Tööturu-koolituse korraldamise paindlikumaks muutmise	Riigihangete korraldamise lihtsustamine	SoM, HTM	Töötukassa	Täidetud. Riigihangete korraldamine Töötukassas on lihtsustatud. Mitmeid hankefunktsioonid on tsentraliseeritud, mille tulemusena on konsultantidel rohkem ajalist ressursi koolitusvajaduste väljaselgitamiseks. On välja töötatud tööturukoolituse osutamise põhimõtted, mis tagavad koolituse parema vastavuse tööturu vajadustele.
	Täiendavate koolitusskeemide väljatöötamine	SoM	Töötukassa	Täidetud. Töötute täiend-ja ümberõppel on Töötukassas võetud kasutusele koolituskaart, mis võimaldab paindlikumalt ja kiiremini reageerida koolitusvajadustele. Alates 01.09.2009 võimaldati töötutele koolituskaardiga erialaseid täiendkoolitusi maksumusega kuni 959 eurot, alates 2011. a augustist on koolituste maksumuse maksimaalseks määraks 2500 eurot. 2010. Aastast võimaldatakse koolituskaarti kasutada ka erialasel ümberõppel.
1.1.2. Töötutele tervikliku väljaõppe võimaldamine	Koolituskaartide süsteemi väljatöötamine	SoM	Töötukassa	Täidetud. Vt eelmine punkt.
	Õigusaktide muudatused võimaldamaks tööturukoolituse ajal töö leidnud inimestel osaleda koolituses lõpuni	SoM		Täidetud. Vastav Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muudatus jõustus 1.07.2009

	Tööturukoolituse pakkumine koolitust vajavatele töötutele	SoM	Töötukassa	Täitmisel. Koolitusele suunamise põhimõtted on konkretiseeritud, eesmärgiga erialakoolituse parem vastavus tööturu vajadustele. 2009. aastal koolitati 17319 töötut (14 916 läbis erialakoolituse ja 2403 tööotsingukoolituse). 2010. aastal läbis tööturukoolituse 15 770 inimest (8563 erialakoolituse ja 7207 tööotsingukoolituse). 2011. aastal on septembri lõpu seisuga tööturukoolitusel osalenud 20956 inimest (13 118 töötut erialakoolitusel + 7838 tööotsingukoolitusel).	
	Õpipoisikoolituse pakkumine kutseõppeasutustes sh stipendium ja juhendaja tasu	SoM	Töötukassa	Täidetud. Õpipoisikoolituse õppevormi on piloteerinud ESF meetme „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ programmide ning III avatud taotlusvooru projektide kaudu Avatud taotlusvoorst toetust saanud õpperühmades jätkub koolitus kuni 2013. a lõpuni.	
1.1.3.	Uusi töökohti loovatele ettevõtetele suunatud tööjõu ümberõppe koolituste pakkumine	Kontseptsiooni väljatöötamine	SoM, MKM, HTM	EAS, Töötukassa	Osaliselt täidetud. Kontseptsiooni välja töötatud ei ole, kuid praktikas koostöö toimib.
		Meetme rakendamine	MKM, SoM, HTM	EAS, Töötukassa	Täitmisel. Töötukassa teostab alates 2010. aastast n.ö "rätsepatöö" koolitushankeid, kus koostöös tööandja ja koolitusasutusega koostatakse õppekava. Õppekava aluseks on hanke korraldamisele ning koolituse läbiviimisele, kuid eelnev koostöö tagab, et koolitus vastab tööandja vajadustele (sel teel on hangitud näiteks metsuri ametikoolitusi, keemiaprotsesside tehnoloogi koolitusi).

1.1.4. asemeõppes õppivatele töötutele sotsiaalsete tagatiste võimaldamine	Kontseptsiooni väljatöötamine	SoM, HTM	Töötukassa	Täitmisel. ESF meetme „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ III avatud taotlusvooru projektide kaudu piloteeritakse pikaajaliselt töötute tagasitoomist tasemeõppesse. Kutseõpet võimaldatakse põhiharidusega või põhiharidusega, kuid hiljem õppe katkestanud töötutele. Õppes osalemise ajal on tagatud töötutele stipendium ja transporditoetus (sh majutuseks). Avatud taotlusvoorust toetatavaid tegevusi hakati ellu viima 2011 / 2012 õppeaastast. Tegevust jätkatakse õppetootuste süsteemi täiustamise kaudu.
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 1.2. KOOLITUSTE PAKKUMINE TÖÖ KAOTAMISE OHUS VÕI ALAHÕIVATUD INIMESTELE				
1.2.1. Luuakse laiemad võimalused koondamisohus või töö kaotamise ohus inimestele koolitusel osalemiseks	Tööandjate teavitamine osalise tööaja kohaldamise võimalustest kombineeritult täienduskoolitusega ja õppepuhkuse andmise regulatsioonidest	SoM		Täitmisel. ESF rahastatavas programmis "Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2010-2011" on alates 2009.aasta maist Töötukassa juures rakendatud koondamisohus töötajatega ettevõtetele nõustamisteenust, mille käigus teavitatakse ettevõtet ja selle töötajaid võimalusest suunata töötajaid tööturukoolitusele veel enne töötamise lõppu.
	Töölase koolituse RKT sihtgruppide laiendamine	HTM		Täidetud. Seoses keerulise majandusolukorraga täiendati ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ koolituste sihtgruppi. Alates 2009. a veebruarist lisati sihtgruppi mitteaktiivsed ja juulist 2010 töötud.
	Töölase koolituse RKT alusel koolituste läbiviimine	HTM		Täitmisel. Perioodil 2009-2011 on töölase koolituse RKT raames 36 erinevas valdkonnas erialased täiendkursused lõpetanud 27 380 inimest . Nende hulgas 3104 mitteaktiivset ning 2397 töötut.

1.2.2. Tööjõu kvaliteedi tõstmiseks tasemeõppes osalemise soodustamine	Tasemekoolituses paindlike õppimisvõimaluste pakkumine varem katkestanud või haridustaset tõsta soovivatele inimestele, sisseastujate koolitamine, tugisüsteemide ja VÕTA rakendamine, paindliku õppe pakkumine	HTM	ÕA	<p>Täitmisel.</p> <p>09.06.2010 vastu võetud PGS 3. peatüki 4. jagu võimaldab üldhariduskoolidel vajadusel rakendada õppekorralduse erisusi (nt. individuaalsete õppekavade koostamine; õppimine üksikute õppeainete kaupa; eksternina lõpetamine nii põhikoolis kui gümnaasiumis; võimalus korduvalt samal haridustasemel õppida). Arvestatakse väljaspool kooli toimunud õpetegevust õppima asumisel, õppenõustamiskeskused toimivad kõigis maakondades ja Tallinnas. (vt. ka meede 2.1)</p> <p>9.02.2010 kinnitatud ESF programm „Kutseõppes õpingud katkestanute jätkuõppe programmi „KUTSE““ eesmärk on võimaldada kutseõpe lõpetada varem kutseõpingud katkestanutel (vt ka meede 2.2). Kõigile programmi raames õppima asujatele rakendatakse VÕTA-t. Enamus kutsekoole võimaldavad õpinõustamist ja õpiabi teenuseid oma õppijatele</p> <p>15.03.2010 kinnitatud ESF programm "Kõrghariduse katkestanute haridustee jätkamine - TULE" võimaldab õpingud lõpetada 1. ja 2. kõrgharidusastmel õpingud katkestanutel (vt. ka meede 2.2).</p> <p>Kõrgkoolides toimub sisseastujate nõustamine ja VÕTA rakendamine (vt. ka tegevus 2.2.2).</p>
	Sihipärane teavitamine õppimisvõimalustest	HTM	ETKA Andras	<p>Täitmisel.</p> <p>Teemat on kajastatud ETKA Andrase ESF programmi "Täiskasvanuhariduse populariseerimine" raames raadiosaadetes (eestikeelsed saated Vikerraadios ja venekeelsed Raadio 4-s) ning kohalikes lehtedes (valla- ja linnalehed). Samuti ajakirjas „Õpitrepp“.</p> <p>ESF programmide „KUTSE“ ja „TULE“ raames toimuvad erinevad teavitustegevused.</p>
1.2.3. Töölase koolituse pakkumine kvalifikatsiooni tõstmist vajavatele inimestele	Töölase koolituse RKT alusel kursuste pakkumine kutseõppeasutustes	HMT		<p>Täitmisel.</p> <p>Perioodil 2009 - 2011 I poolaastal pakuti RKT alusel 39 kutsekoolis ja rakenduskõrgkoolis 2164 töölase koolituse kursust. Lõpetajaid oli 27380. Kursusi pakutakse kõigis kutsekoolide tasemeõppes õpetatavates õppekavarühmades eelistades tööturu seisukohast prioriteetseid valdkondi.</p>
	Töölase koolituse RKT seadustamine kõrgkoolide jaoks	HTM		<p>Täitmisel.</p> <p>Vastav säte on ette nähtud ettevalmistatavas täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus.</p>

	Töölase koolituse RKT alusel kursuste pakkumine kõrgkoolides			Täitmata. Tegevus ei ole käivitunud, ettevalmistatavas täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus on vastavad sätted kavandatud.
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 1.3. TÄISKASVANUTELE PAKUTAVATE KOOLITUSTE ASJAKOHASUSE TAGAMINE				
1.3.1. Ministeeriumidevahelise koostöö parandamine täiskasvanud elanikkonnale õppimisvõimaluste loomisel ja pakkumisel	Töögruppide ellukutsumine info liikumise parandamiseks, dubleerimiste vältimiseks	HTM, SoM, MKM, Riigikantselei		Täitmisel. Täiskasvanute töölase koolituse RKT koostamist ettevalmistavasse töögrupp on kaasatud alaliselt MKM ja SoM ning periooditi teiste ministeeriumide (Põllumajandusministeerium, Keskkonna-ministeerium) esindajaid.
	Teema pidev käsitlemine täiskasvanuhariduse nõukogus	HTM		Täitmisel. 2009. aastal arutati kahel koosolekul arengukava erinevate teemade vastutajate (täpsemalt HTMi ja SoMi) üle. 2010. aastal on ministeeriumidevahelist koostööd käsitletud vaatenurgast, kus täiskasvanuhariduse juhtimine ei tohiks olla tsentraliseeritud ning oluline on koostöö. 2011.aasta täiskasvanuhariduse nõukogus toodi välja, et ministeerium, kes on huvitatud oma valdkonna arendamisest, peab ise vastutama ka selle valdkonna koolituste eest.
1.3.2. Karjääriteenuste pakkumise laiendamine lisaks töötutele ka töötavatele inimestele	Karjääriteenuste pakkumise mahu suurendamine töötutele ning sihtrühma laiendamine töötavatele inimestele .	SoM		Täitmisel. ESF rahastatava programmi "Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2010-2011" raames on Töötukassa avanud karjääriinfoad kõigis maakondades ja käivitanud järgmised tegevused karjääriteenuste vallas: 1) karjääri- ja töötötsingu-alase teabe jagamine kõigile soovijatele avatud karjääriinfotubades; 2) töötötsingu töötuba töötutele ja koondamisteate saanud töötajatele; 3) individuaalne karjäärinõustamine töötutele ja koondamisteate saanud töötajatele; 4) vajadusel erivajadusega töötutele karjääri-nõustamise võimaldamine teiste teenusepakkujate juures (koostöö spetsialiseerunud nõustamiskeskustega).

EESMÄRK 2.**HARIDUSSÜSTEEMI AVATUMAKS MUUTMINE TÄISKASVANUD ÕPPIJATELE TASEMEÕPPE PAKKUMISEL**

Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 2.1. ÜLDHARIDUSLIKULE ÕPPELE LIGIPÄÄSU SUURENDAMINE, PRIORITEEDIKS ON PÕHIHARIDUSETA INIMESTE TAGASITOOMINE HARIDUSSÜSTEEMI				
2.1.1. Täiskasvanutele suunatud õppe paindlikumaks muutmine põhihariduse ning üldkeskhariduse omandamiseks	PGSi muutmine	HTM		Täidetud. 09.06.2010 vastu võetud PGS muutis paindlikumaks täiskasvanute hariduse omandamise võimalusi. Täiskasvanud võivad põhi- ja üldkeskharidust omandada nii statsionaarses kui mittestatsionaarses õppes (piiranguid pole), samuti pole piiranguid haridustaseme korduvaks omandamiseks. PGS § 18 (1) Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajal, õppeprotsessis, õppesises ja õppekeskkonnas. Kui muudatustega kaasneb õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine või õpitulemuste vähendamine või asendamine, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.
	Paindlike õppimisvõimaluste pakkumine põhi- ja üldkeskhariduse omandamiseks	HTM	ÕA	Täitmisel. Täiskasvanud omandavad põhi- ja üldkeskharidust mittestatsionaarses õppes kokku 52 koolis üle Eesti, neist 16 kooli on täiskasvanute gümnaasiumid.
2.1.2. Tugiteenuste pakkumine õppimise jooksul	PGSi muutmine	HTM		Täidetud. 09.06.2010 vastu võetud PGS § 37 lõige 2 kohaselt tagatakse õpilasele vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor. Koolid peavad määrama HEV õpilaste õppe koordineerija, kelle ülesandeks on koostöö korraldamine tugispetsialistide, õpetajate ja õppuri vahel ning koostöös õppurile sobivate tugi- ja õppekorralduslike meetmete leidmine (§ 47 lõige 3,4). Mittestatsionaarses õppes on võimalik samuti moodustada eraldi klasse hariduslike erivajadustega õppuritele (§ 51).

	Õppeasutustes tagatakse õppijatele tugiteenuste (nt sotsiaalpedagoogi, karjääriteenuste jmt) parem kättesaadavus	HTM	ÕA	Täitmisel. ESF programmi "Õppenõustamiskeskuste arendamine" abil on loodud 18 õppenõustamiskeskust igas maakonnas, Tallinnas ja Tartu Emajõe Koolis ning Tartu Hiie Koolis. 2009. a tegelesid õppenõustamiskeskused üle 5000 abivajajaga ja 2010. a ca 10 000 abivajajaga. ESF programmi "Karjääriteenuste süsteemi arendamine" abil on loodud karjäärinõustamiskeskused kõigis maakondades ja Tallinnas, kokku 17 karjäärinõustamiskeskust. Keskused nõustavad tasuta kuni 26 aastaseid noori. 2009. a sai individuaalset nõustamist üle 7000 noore, 2010. a ligi 10 000 noort. Grupinõustamist sai 2009. a üle 20 000 noore, 2010. a ligi 25 000 noort.
2.1.3. Täiskasvanutele põhija üldkeskhariduse omandamise võimaluste tagamine kõikides maakondades	Kontseptsiooni väljatöötamine koostöös KOV-dega, teavitamine sihtgrupi vajadustest, õppimisvõimaluste loomine	HTM, KOV	KOV-d, ÕA	Täitmisel. 2011.aasta TÕNi raames toimus täiskasvanute hariduse foorum, mis avas laiemalt diskussiooni õppija ja KOVide koostöö parandamiseks. ETKA Andras on alustanud maakondlike ümarlaudade korraldamist õppijate, KOVide ja täiskasvanute koolitusasutuste koostöö loomiseks.
2.1.4. Lihtsustatakse riigeksamite korduvalt sooritamise korda	Õigusaktide täiendamine	HTM		Täitmisel. Ministri määrus 17.09.2010 nr 59 "Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigeksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord" § 27 annab võimaluse gümnaasiumiõpilasele, kellel esineb spetsiifiline õigekirjahäire (düsgraafia) mitterahuldavalt sooritatud eesti keele eksami asemel valida uue riigeksami mõnes teises riigeksamiaines. Samuti õpilane, kes sooritas ühes õppeaines riigeksami kahel korral mitterahuldavalt, saab selle eksami asemel valida uue riigeksami mõnes teises riigeksamiaines. Gümnaasiumilõpetaja, kes sooritas riigeksami mitterahuldavalt või ei sooritanud valitud riigeksamit, saab sooritada eksami samas õppeaines uuesti järgmiselksamiperioodil.
2.1.5. Tagatakse õppija õigus alustada õpinguid täiskasvanute gümnaasiumis õppijale vajalikust klassist alates	Õigusaktide täiendamine	HTM		Täidetud. 09.06.2010 vastu võetud PGS §7 l 6 sätestab, et vald või linn peab tagama võimalused põhihariduse omandamiseks mittestatsionaarses õppes 17-aastasele või vanemale isikule, kes ei ole põhiharidust omandanud ning kelle elukoht asub selles vallas või linnas.

	Koolide teavitamine madalamate klasside avamise vajalikkusest	HTM		Täitmisel. Teemat on käsitletud koolijuhtide ja haridusametnike nõupidamistel. Mittestatsionaarses õppevormis on lisandunud madalama kooliastme õppijaid (õppijaid teisel kooliastmel 2008, 2009 oli 8, 2010 - 17 õppijat. 2010. aastal lisandus ka kaks esimesele kooliastmele)
2.1.6. Kutseõppeasutuste lõpetanutele üldharidusliku lisa-aasta võimaldamine	Vastava õppevormi pakkumise jätkamine	HTM	ÕA	Täitmisel. Kutseõppeasutuse seaduse muudatus 09.06 2010 § 15 ¹ .(1) Kutsekeskharidusõppe õppekava läbinud isikul on õigus jätkata üldharidusõpinguid, mis on suunatud gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratud õpitulemuste saavutamisele, kuni 35 õppenädala ulatuses. Nimetatud õpingute korraldamise kohustus on koolil koostöös gümnaasiumiga.
	Sihtgrupi teavitamise parandamine	HTM	ETKA Andras, ÕA	Täitmisel. Teemat on kajastatud ETK Andrase ESF programmi "Täiskasvanuhariduse populariseerimine" raames raadiosaadetes (eestikeelsed saated Vikerraadios ja venekeelsed Raadio 4-s) ning kohalikes lehtedes (valla- ja linnalehed). Samuti ajakirjas „Õpitrepp“
2.1.7. Täiskasvanutele luuakse võimalused üksikainete kaupa täiendada teadmisi üldhariduslikes ainetes	Õppeasutuste teavitamine vastava õppevormi pakkumise vajadusest	HTM		Täidetud. PGS § 22 lõiked 6-8 annavad võimaluse õppida mittestatsionaarses õppes üksikuid õppeaineid kas põhikooli- või gümnaasiumi õppekava järgi, teemat on käsitletud koolijuhtide ja haridusametnike nõupidamistel. Üksikainete õppijaid on kõigis täiskasvanute gümnaasiumides.
	Sihtgrupi teavitamise parandamine	HTM	ETKA Andras, ÕA	Täitmisel. Teemat on kajastatud ETK Andrase ESF programmi "Täiskasvanuhariduse populariseerimine" raames raadiosaadetes (eestikeelsed saated Vikerraadios ja venekeelsed Raadio 4-s) ning kohalikes lehtedes (valla- ja linnalehed).

Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 2.2. KUTSEHARIDUSELE JA KÕRGHARIDUSELE LIGIPÄÄSU SUURENDAMINE				
2.2.1. Kutse- ja kõrghariduse tasemekoolituses õppimise atraktiivsemaks muutmise koolituse kvaliteedi tõstmise kaudu	ESF programmi „Primus“ kaudu õppe kvaliteedi tõstmise	HTM	SA Archimedes	<p>Täitmisel.</p> <p>ESF programmil „PRIMUS“ on kuus tegevusvaldkonda: 1) õppejõudude õpetamis- ja juhendamisoskuste arendamine; 2) kvaliteetse õpiväljundipõhise õppe arendamine; 3) VÕTA rakendamise kvaliteedi arendamine; 4) strateegilise juhtimise suutlikkuse tõstmise toetamine kõrgkoolides; 5) uuringute ja analüüside läbiviimine; 6) õppija toimetuleku toetamine.</p> <p>Selle raames on näiteks õppekavanõustajaid koolitatud 2008-2010 – 68 inimest, lisaks lühemaid õppekavaarendusega seotud koolitusi 2008-2010 - 34 koolitust 778 osalejale. Seoses väljundipõhiste õppekavade sisseviimisega toimus 2008-2010 571 seminari kõrgkoolide sees (osalejaid 9369).</p> <p>Arendatud 2010. aastal 399 õppekava, 221-le õppekavale on antud eksperthinnangud nii tööandjate kui teiste ekspertide poolt.</p>
				<p>Õppejõudude õpetamisoskuste parandamiseks on 2008-2010 aasta jooksul läbi viidud rida kõrgkooli didaktika alaseid koolitusi:</p> <p>2009 Õpetamise ja juhendamise alastel koolitustel (va E- kursustel osalejad) on osalenud 1909 õppejõudu 94 erineval kursusel, mis on toimunud 123 korda</p> <p>2010 Õpetamise ja juhendamise alastel koolitustel (va E-kursustel osalejad) on osalenud 2551 õppejõudu 162 kursusel, sh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koolituskeskuste poolt korraldatud kursusi 56 (984 osalejat) • Partnerite sisekoolitusi 106 (osalejaid 1567)

	ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine“ kaudu õppe kvaliteedi tõstmine	HTM	REKK	<p>Täitmisel. ESF programmi kutsehariduse sisuline arendamine raames kinnitati 2009. a 3 uut riiklikku õppekava, 2010.a kinnitati samuti 3 uut riiklikku õppekava. Õppejõudude õpetamiskuste parandamiseks on läbi viidud rida koolitusi:</p> <table> <tr> <td>2009</td> <td>30 pedagoogilis- metoodilist koolitust 29 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 50</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>7 pedagoogilis- metoodilist koolitust 55 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 614</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>16 pedagoogilis- metoodilist koolitust 16 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 742</td> </tr> </table> <p>Koolitati ka praktikajuhendajaid, kelle koolitamiseks viidi läbi perioodil nov.2009 – mai 2010 kolm koolitustsükli.</p>	2009	30 pedagoogilis- metoodilist koolitust 29 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 50	2010	7 pedagoogilis- metoodilist koolitust 55 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 614	2011	16 pedagoogilis- metoodilist koolitust 16 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 742
2009	30 pedagoogilis- metoodilist koolitust 29 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 50									
2010	7 pedagoogilis- metoodilist koolitust 55 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 614									
2011	16 pedagoogilis- metoodilist koolitust 16 kutseõpetajate erialast koolitust, osalejaid 742									
2.2.2. Kutse- ja kõrghariduse tasemeõppe paindlikumaks muutmine	Analiüside läbiviimine, kontseptsiooni väljatöötamine ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames	HTM		<p>Osaliselt täidetud.. ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames ei ole tegevus käivitunud. Perioodil 2009- 2011 on käivitunud ESF programmid „KUTSE“ ja „TULE“, mis soodustavad täiskasvanud õppijate tagasipöördumist tasemeõppesse. Samuti on kavandamisel uus kõrgharidusreform ning ettevalmistamisel kutseõppeasutuste seaduse eelnõu, mis sätestavad paindlikumad viisid tasemeõppes osalemiseks.</p>						
	Sihtgrupi teavitamise parandamine	HTM	ÕA, ETKA Andras	<p>Täitmisel. Teemat on kajastatud raadiosaadetes (eestikeelsed saated Vikerraadios ja venekeelsed Raadio 4-s) ning kohalikes lehtedes (valla- ja linnalehed). Õpibussi tegevuste raames kahel aastal. Sihtgruppe on teavitatud ka ESF programmide „Vanke“ ja „BEST“ raames, aktiivne teavitus on toimunud ka programmide „TULE“ ja „KUTSE“ raames.</p>						

	Õppeasutusepoolsete tugiteenuste parandamine, sihtgrupile sobilike õppevormide ja –viiside rakendamine.	HTM	ÕA	Täitmisel. ESF programmi „PRIMUS“ (elluviija SA Archimedes) raames on tugiteenustest kõrgkoolides hästi rakendunud tuutorlus (tuutorite koolitus ja tegevus) ning algajaid õppijaid toetav kursus "Õppimine kõrgkoolis", mida rakendatakse alates 2010. aastast. Kõrgkoolid koostavad ja annavad välja tudengiteatmikke ning rakendavad õppija toimetulekut ning õpioskuste arengut toetavaid nõustamissüsteeme. On loodud stipendiumisüsteem erivajadustega üliõpilastele, mida saab kasutada nii perioodiliste teenuste rahastamiseks (nt viipekeele tõlgi kasutamine, eritransport liikumispuudega üliõpilasele, isiklik abistaja, õppematerjali paljundamine) või ühekordse teenusena (abiõpetaja kaasamine, logopeedi teenus, IKT- lahendused sh e-õpe, õppeteksti helindamine, ja/ või digitaliseerimine vms). 2010.a sai stipendiumi kevadsemestril 55 ja sügissemestril 75 inimest. Peaaegu kõik kutsekoolid võimaldavad koolidest saadud tagasiside põhjal õpinõustamist ja õpiabi teenuseid oma õppijatele. Peamiselt tegelevad õppeasutustes õpiabi teenustega sotsiaalpedagoogid, aga ka koolipsühholoogid, rühmajuhatajad, tugiõpilased).
2.2.3. Kutse- ja kõrgharidusõpingute katkestanute tagasitoomine ning 30+ ja 40+ üldharidusliku ettevalmistusega inimeste toomine kutse- ja kõrghariduse tasemeõppesse	Kontseptsiooni ja tegevuskava väljatöötamine, võimalike koolituse pakujate väljaselgitamine	HTM	ÕA	Täitmisel. 2009.a II poolaastal valmistati ette ja 09.02.2010 kinnitati ESF rahastatud „Kutseõppes õpingud katkestanute jätkuõppe programm „KUTSE““. Programm kestab kuni 31.12.2013. Programmi raames pakutakse õpingute lõpetamise võimalust 400 varem kutseõppe katkestanule. 2011. a maikuu seisuga õppis programmi alusel 57 õppurit. 2011. a programmi sihtrühma laiendati ümberõpet vajavatele inimestele. 15.03.2010 kinnitatud ESF rahastatud programm "Kõrghariduse katkestanute haridustee jätkamine - TULE" kõrghariduses õpingute katkestajate tagasitoomiseks õpingute juurde. 2010/2011 õa eraldati 13 õppeasutustes 442 tasuta õppekohta, neile asus õppima 454 üliõpilast. Kokku on planeeritud 800 õppekoha loomine.
	Kutsehariduses spetsiaalne taseme-koolituse RKT täiskasvanutele	HTM	ÕA	Täitmisel. Alates 01.09.2011 on kutseõppeasutustel ESF programmi "KUTSE" laiendamiseks võimalik avada eraldi õppegrupe täiskasvanutele, kel puudub motivatsioon asuda õppima noortega samas grupis, kuid kes soovivad omandada uut kvalifikatsiooni. Erialade valik jääb koolide otsustada.

	Sihipärane teavitamine, et tõsta inimeste teadlikkust õppimisvõimalustest	HTM	ÕA	<p>Täitmisel.</p> <p>2010 ja 2011 esimese poolaasta jooksul kanti 9-l korral erinevatel üritustel ja seminaridel ette ESF programmi "KUTSE" tutvustav materjal. Artikkel programmi võimaluste kohta avaldati 53 ajalehes, veebikeskkonnas ja trükisel. Raadiointervjuusid oli 5 ning teleintervjuusid 2. Kanal 2 saates Reporter ilmus saatelõik programmi alusel õppiva noormehe kohta. Analoogne teleuudis ilmus Pervõi Baltiski kanalis Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli õpilaste kohta. Toimus 5 makstud reklaamikampaaniat Delfis, MailRus, Õhtulehes ja Odnaklassinkis. Programmil on kodulehekülg ja facebooki konto. Teave on osalevate koolide kodulehtedel ning saadeti ka omavalitsuste sotsiaal- ja haridusvaldkondade töötajatele.</p> <p>ESF programmi "TULE" teavitamine toimus infopäevadena Tallinnas ja Tartus ning tutvustavad materjalid ilmusid ajakirjanduses.</p>
	Tugisüsteemide ja VÕTA rakendamine	HTM	ÕA	<p>Täitmisel.</p> <p>Õpinõustamise ja õpiabi teenuste väljaarendamiseks said kutseõppeasutused 2011.a taotleda toetust ESF prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine“ avatud taotlusvoorst, toetati 5 kutsekooli projekti. VÕTA rakendamise tingimused ja kord on kõigi kutsekoolide õppekorraldus eeskirjadesse sisse viidud.</p> <p>Alates 2010.a hakati kõrgkoolides rakendama ESF programmi Primus raames väljatöötatud algaja õppija kursust, sisseastujatele ja õppima asujatele korraldatakse VÕTA nädalat. Töötati välja üldised VÕTA põhimõtted ning nende rakendusjuhend. Aktiivselt on tegeletud VÕTA koolitajate, aga ka koolitajate-koolitajatega koolitusega.</p>
2.2.4. Õppelaenu taotlemise reeglite ümberkujundamine vähendamaks õppijate sundvalikuid õppevormi osas	Õigusaktide täiendamine	HTM		<p>Täitmisel.</p> <p>TÄKS eelnõus on kavandatud, lahendatakse ühtses pakettis õppetoeuste ja õppelaenude muudatustega.</p>

2.2.5. Töötavate täiskasvanute õpingute ja töö ühildamise toetamine	Parandatakse teavitust õppepuhkuse võtmise võimaluste laienemise kohta (TLSi muudatus).	HTM, SoM, MKM		Täitmisel.
EESMÄRK 3. MITTEFORMAALSE ÕPPE VÕIMALDAMINE TÄISKASVANUTE KONKURENTSIVÕIME TÕSTMISEKS NING LOOVUSE, ANNETE, INITSIAATIIVI JA SOTSIAALSE VASTUTUSTUNDE ARENDAMISEKS				
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 3.1. MITTEFORMAALSE (TÖÖALASE JA VABAHARIDUSLIKU) KOOLITUSE PAKKUMINE				
3.1.1. Töölase koolituse finantseerimine kutseõppeasutustes ja kutseõpet pakkuvas rakenduskõrgkoolides	ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ elluviimine	HTM		Täitmisel. Kokku on programmi raames perioodil 2009 II poolaasta - 2011 I poolaasta läbi viidud 1686 kursust, lõpetanud 21 257 inimest. Kursuste keskmine väljalangevus programmi perioodil oli 4,26%. Kokku on antud perioodil tööalast koolitust läbi viidud 6644 tuhande € eest.
3.1.2. Töölase koolituse riikliku koolitustellimuse laiendamine kõrgkoolidele	Kõrgharidusruumi reguleerivate õigusaktide täiendamine	HTM		Täidetud. Ülikooliseaduse §13 l 7 muudatus, mis võimaldab riikliku koolitustellimuse vahendeid suunata täienduskoolitusse, jõustus 01.09.2008. aastal.
	Töölase koolituse riikliku koolitustellimuse tellimine kõrgkoolidelt	HTM		Täitmisel. Vastavad sätted on kavandatud täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus.

3.1.3. Töölase ja elukestva õppe võtmepädevuste koolituste finantseerimine vabahariduslikes koolituskeskustes	ESF programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ elluviimine	HTM	EVHL	Täitmisel. Erinevatel programmi etappidel on EVHL-i partneriteks olnud kokku 49 koolituskeskust. Perioodil 2008 II pa - 2011 I pa on programmi raames õppinud 26962 inimest. Lõpetanud 24 008, katkestajaid 1504 (5%). Kursuste täituvus oli 99%. Kokku on antud perioodil tööalast koolitusi läbi viidud 2258 tuhande € ulatuses.
3.1.4. Täiskasvanud elanikkonna õppisoskuse (elukestva õppe võtmepädevuse) parandamine	Õppisoskust toetava metoodika väljatöötamine ja kursuste pakkumine	HTM	EVHL, SA Archimedes	Täitmisel. 2010.a. töötati välja ühine õppekava "Uuesti õppima", mida rakendati pilootprojektina kahes koolituskeskuses: Tartu Rahvaülikoolis ja Haapsalu rahvaülikoolis. Koolituse sihtgrupiks on madala haridustasemega (ilma põhi- ja/või keskhariidusega) noored. Õppekavas sisalduvad teemad/ained aitavad õppetööst pikemalt eemal olnud inimesel kohaneda õpiprotsessiga. ESF programmi „PRIMUS“ (elluviija SA Archimedes) raames töötati 2009. a välja õppekava "Õppimine kõrgkoolis", mis toetab esmakursuslaste kohanemist õppimisega kõrgkoolis. Kõrgkoolid hakkasid seda õppekava rakendama 2010.a. Vt ka tegevus 2.2.2.
EESMÄRK 4. KOOLITUSE KVALITEEDI JA PAINDLIKKUSE TAGAMINE, TEADLIKKUSE TÕSTMINE				
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 4.1. KOOLITUSPAKKUMISE JA KOOLITUSTE SISU VASTAVUSSE VIIMINE TÖÖTURU JA SIHTGRUPI VAJADUSTEGA				
4.1.1. Oskuspõhiste (kompetentsipõhiste) tööjuuprognoside kontseptsiooni ja metoodika väljatöötamine	Töögrupi moodustamine metoodika väljatöötamiseks	HTM		Täidetud. Moodustatud on töögrupp kuhu kuuluvad Kutsekoja, Eesti Vabaharidusliidu, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi, Statistikaameti ja HTM analüüsiosakonna ning programmi PIAAC esindajad. Töögrupil on olnud kaks seminari. Töögrupi ülesanne on ette valmistada lähteülesanne uuringu läbiviimiseks.

	Programmi „Kutsete süsteemi arendamine“ vastavasisuliste tegevuste elluviimine	HTM	Kutsekoda	Täitmisel. 2008. a kutsuti kokku ekspertide ümarlaud, kes nõustasid Kutsekoda seoses kompetentsipõhiste tööjõuprognoside kontseptsiooni välja töötamisega. 2009. aastal töötati välja meetodika. 2010. a viidi läbi masinatööstuse ja 2011. a logistika valdkonnas võtmeametite ja -kompetentside kaardistused. Kutsekoda on teinud tihedat koostööd Statistikaametiga. 2011. a Eesti tööjõu-uuringusse lisati Kutsekoja küsimustik, mis sisaldab küsimusi töötajate oskuste/teadmiste kohta, tulemused ja analüüsid laekuvad Statistikaametilt 2011. aasta II poolles.
4.1.2. Täiskasvanute tööalase koolituse õppekavade koostamise aluseks vajalike kutsestandardi moodulite ja osakutse standardite väljatöötamine	Programmi „Kutsete süsteemi arendamine“ elluviimine	HTM	Kutsekoda	Täitmisel. Täiskasvanute tööalase koolituse õppekavade aluseks on perioodil 2009-2011 uuendatud kutsestandardid. Kõik uues vormis kutsestandardid on üles ehitatud osade kaupa ja alates 2011. aastast on iga kompetentsi kirjeldusele lisatud ka hindamise meetod, mis võimaldab kutsestandardi eri osi kasutada täiskasvanukoolituse õppekavade koostamisel ja osade kaupa kutse andmisel. 2011. I poolaasta lõpuks on välja töötatud 114 uues vormis kutsestandardit. Osakutse ehk kompetentsitunnistuste väljastamist on alustatud 6 valdkonnas. Väljastatud on 302 kompetentsitunnistust.
	Töögruppide moodustamine	HTM		Osaliselt täidetud. Eraldi töögrupi moodustamine 2009 – 2011 ei ole osutunud vajalikuks. Ettepanekud on muudatusteks ja täiendusteks on tulnud programmi elluvijate, rakendajate ning RKT komisjoni ja erialaliitudega koostöö tulemusena.
4.1.3. Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse koostamise meetodika väljaarendamine	Metoodika väljaarendamine	HTM		Täitmisel. 2009.a kavandatud TTK RKT koostamist ja läbiviimist reguleerivat seadusandlust on parandatud mitmete õigusaktide muutmise või uute koostamise läbi. 11.01.2010 haridus- ja teadusministri määrus nr.1 sätestab TTK RKT põhimõtted, koostamise ja muutmise korra. 15.03.2010 ministri määrus nr.11 sätestab TTK RKT kursustele vastuvõtu korra ja lõputunnistuse väljastamise nõuded. 16.03.2010 ministri käskkiri nr.2010 sätestab komisjoni töökorra ja fikseeritakse TTK RKT koostamise protsess. 07.07.2010 ministri käskkirjaga ühtlustati nõuded dokumentatsioonile ja kehtestati kohustuslikud vormid.

Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 4.2. KOOLITUSE KVALITEEDI TAGAMINE				
4.2.1. Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) täiskasvanute koolituse alamregistri loomine ja kasutusele võtmine	Täiskasvanute koolituse alamregistri loomine	HTM		Täitmisel. Täiskasvanute koolituse alamregister on EHISes ette valmistatud, vastavad juhendmaterjalid koolitusasutustele on koostatud. Uue täiskasvanute koolituse seaduse eelnõu täpsustustest lähtuvalt vajab alamregister ja juhendmaterjal perioodil 2012 – 2013 täiendamist.
	Õigusaktide täiendamine	HTM		Täitmisel. Ettevalmistatavas täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus on EHISe täiskasvanute koolituse alamregister ja selle kasutus reguleeritud kui koolitustegevusest teatamise, koolitusloa taotlemise ning edaspidise koolitusinfo vahendamise registrina.
	Mitteformaalse koolituse info kogumine	HTM	ÕA	Täitmisel. EHISe täiskasvanute koolituse alamregister võetakse kasutusele peale väljatöötamisel oleva täiskasvanute koolituse seaduse jõustumist ning edaspidi hakkab see koondama infot täienduskoolituste kohta nii õppijale, koolitusel tellijale kui riigiasutustele. Uue täiskasvanute koolituse seadusega kehtestatud nõue iga-aastase kohustuslike statistiliste andmete esitamise osas koolitusasutuste poolt võimaldab järjepidevalt analüüsida täiskasvanuhariduse valdkonnas toimuvat ning võtta kogutud infot juhtimisotsuste tegemise aluseks.
4.2.3. Mitteformaalse koolituse õppekavade arendus kõrgkoolides, kutseõppeasutustes ja riiklikku rahastust saavates vabahariduslikes koolituskeskustes	Töögruppide moodustamine, juhendmaterjali väljatöötamine, õppekavade arendus	HTM	ÕA	Täitmisel. Töögruppi tegevuse elluviimiseks moodustatud ei ole, kuna puudus otsene vajadus. Juhendmaterjale on kohaldatud ja välja töötatud. - Ühtlustati täiendkoolituse õppekavade struktuuri vabahariduslike koolituskeskuste, kõrgkoolide, kutseõppeasutuste vahel. Korraldati ümarlaud, et rääkida läbi erinevate organisatsioonidega selle struktuuri sobivuse üle erinevate täienduskoolituste tellijatega n. Töötukassa. ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“

				<p>raames valmib 2011. a. lõpuks 8 täienduskoolituse näidisõppekava. Tegevus jätkub.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Täiskasvanute koolise seaduse eelnõuga sätestatakse täienduskoolituse õppekavale kohustuslik struktuur (arvestatud on ümarlaua ettepanekutega) - EVHL partnerkeskustes jätkub õppekavade arendus väljundipõhiseks. On valminud e-õppe kursus "Tervisejuhtimine".
4.2.4. Ühtsete nõuete kehtestamine täiskasvanute mitteformaalse õppe lõpudokumentidele	Õigusaktide täiendamine	HTM		<p>Täitmisel.</p> <p>Vastavad nõuded on ette nähtud väljatöötamisjärgus olevas täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus. (või seaduse eelnõuga kehtestatud määruses)</p>
4.2.5. Täiskasvanute koolitaja/ andragoogi kutsestandardi täiendamine	Kutsestandardi vastavusse viimine 8-astmelise kutsesüsteemiga	HTM	ETKA Andras	<p>Täidetud.</p> <p>Välja on töötatud neli täiskasvanute koolitaja kutsestandardit (V, VI, VII ja VIII tase).</p>
4.2.6. Koolitajate koolituse läbiviimise finantseerimine	ESF programmide „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“, „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ ja „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“ elluviimine	HTM	EVHL, ETKA Andras	<p>Täitmisel.</p> <p>ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames on perioodil 2009-2011 viidud läbi 6 seminari kutsekoolide täiskasvanute koolituse valdkonnaga tegelejatele.</p> <p>ESF programmi „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ raames on perioodil 2008 -2011 koolitatud 713 inimest.</p> <p>ESF programmi „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“ raames on korraldatud 9 täiskasvanute koolitajate kvalifikatsioonikursust sh kaks venekeelset. Lõpetanud on 275. Lisaks 7 andragoogika sümposiumi 265 osalejale; 3 meistriklassi 66 osalejale. Novembris 2011 valmis täiskasvanute koolitaja käsiraamat.</p>
4.2.7. Soodustatakse arendatakse koostööd tasemeõppeasutuste täiendus- ja ümberõpet pakkuvate struktuuriüksuste vahel	Koostööseminaride korraldamine ja teiste koostööd soodustavate vormide rakendamine	HTM	ÕA	<p>Täitmisel.</p> <p>Perioodil 2009-2011 on programmi "Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused" läbi viidud 4 seminari programmis osalevate koolide koolitusjuhtidele (teemadeks regionaalmajandus, tööturuarengud, võtmepädevused elukestvas õppes jms). Käivitatud on piirkondlik koostöö eesmärgiga kooskõlastada ja koordineerida koolituspakkumist regioonis. Seminaridel on osalenud 114 koolitajat ja koolitust korraldavat inimest.</p>

				ETKA Andras on korraldanud perioodil 2008 - 2011 4 koostööseminari täiskasvanute gümnaasiumide õpetajatele (kokku 116 osalejat) ja 4 koostööseminari kutseõppeasutuste täiendõppeosakondadele (kokku 195 osalejat).
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplaani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 4.3. VARASEMATE ÕPI- JA TÖÖKOGEMUSE ARVESTAMINE (VÕTA)				
4.3.1. Töötatakse välja ja hakatakse rakendama VÕTA põhimõtteid täiskasvanute üldharidusõpingutes	Töögripi moodustamine ja põhimõtete väljatöötamine	HTM		Täidetud. PGS § 17 (4) : Kokkuleppel kooliga võib kool arvestada õpilase õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana kui see võimaldab õpilasel saavutada õppekavaga määratletud õpitulemusi.
4.3.2. Tehakse ettepanekud VÕTA reeglite seadustamiseks kutseõppeasutuste jaoks, laiendatakse VÕTA rakendamist.	VÕTA printsiipidega on täiendatud KÕSi ja KHSi	HTM		Täitmisel. Kutseõppeasutuste seaduse muudatusega 24.09.2009 viidi kutseharidusstandardisse VÕTA kasutamise põhimõte kutsehariduses. Praegu ettevalmistatava KHS eelnõu 7. peatükis on VÕTA rakendamise printsiibid täpsemalt lahti kirjutatud.
	Tugi- ja nõustamisteenuste loomine ning kutseõppeasutuste töötajate koolitus VÕTA rakendamiseks	HTM	REKK	Täitmisel. Õpinõustamise ja õpiabi teenuste väljaarendamiseks said kutseõppeasutused taotleda toetust prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine“ avatud taotlusvoorst 2011.aastal. Toetust said 5 projekti. ESF programmi "Kutsehariduse sisuline arendamine" kaudu on perioodil 2009-2011 VÕTA rakendamise koolituse läbinud 112 kutseõppeasutuste töötajat 35-st kutseõppeasutusest.

	VÕTA rakendamine nii esmasesse kutseõppesse vastuvõtul kui varem õpingud katkestanute õpingute jätkamisel ja lõpetamisel	HTM	ÕA	Täitmisel. Kõigis kutseõppeasutustes on olemas VÕTA koordinaatorid ja võimalus rakendada VÕTAT nii sisseastumisel kui õpingute jätkamisel. Statistikat VÕTA kasutamise kohta alles planeeritakse koguma hakata.
4.3.3. Jätkatakse VÕTA rakendamist kõrghariduse taseme õppeasutustes	ESF programmi „PRIMUS“ VÕTA alategevuse elluviimine	HTM	SA Archimedes	Täitmisel. VÕTA-alased arendustööd toimusid 2009. aastast ESF programmi PRIMUS raames. Tegeletakse aktiivselt VÕTA hindajate ja nõustajate koolitamisega, loodud on ekspertvõrgustik, mh on alustatud VÕTA statistika kogumisega. 1) Välja on töötatud VÕTA põhimõtted, mis kehtivad nii kõrg- kui kutsehariduses. Põhimõtted on liidetud Rektore Nõukogu ning Rakenduskõrgkoolide Rektore Nõukogu kvaliteedilepetega, nende alusel on valminud ka VÕTA käsiraamat, mis on juhiseks kvaliteetse VÕTA süsteemi ülesehitamisel õppeasutuses. 2) Läbi on viidud VÕTA rahvusvahelise kogemuse kaardistus. 3) Läbi on viidud <ul style="list-style-type: none"> - 126 VÕTA infopäeva üliõpilastele, õppejõududele ja teistele VÕTAgaga seotud huvigruppidele (2083 osalejat). - VÕTA nädala raames ning ka muul ajal avatud VÕTA infotunde, kus osalejate kohta infot ei kogutud. - 27 VÕTA eneseanalüüsi kursust (372 osalejat). - Välja on töötatud sissejuhata e-kursus taotlejatele (e-kursus 'Sissejuhatus VÕTAsse') - Trükitud on VÕTA taotlejatele suunatud infomaterjale nii eesti- kui inglise ja vene keeles. Infomaterjale on lehitatud läbi Töötukassa, Eesti Üliõpilaskondade Liidu ja PRIMUS programmi partnerite, valminud juhendid ning teised infomaterjalid
4.3.4. Luuakse põhihariduseta inimestele võimalused keskhariduse omandamiseks ilma põhihariduse taset lõpetamata (üldhariduses 22+, kutsehariduses 20+)	PGSi ja KÕSi muutmine	HTM		Täitmisel. Arutelud on toimunud, jätkuvad. KÕSi on muudatus kavandatud.

4.3.5. Luuakse kõrgharidusega inimestele võimalused VÕTA kaudu sisseastumiseks kõrghariduse II astmele	Kõrghariduse õigusaktide täiendamine	HTM		Täitmisel. II astmele ligipääsu tagamine ilma eelneva kvalifikatsioonita eeldab äärmiselt oskuslike ning kogunud VÕTA hindajate ja nõustajate tööd – seda eelkõige seetõttu, et hinnata on vaja informaalset ja mitteformaalset õpet. VÕTA-alaste arendustööde käigus 2009 -2011 ESF programmi PRIMUS raames laiaema võrgustiku kaasamisel ilmsid erinevused VÕTA rakendamise praktikas ning eelkõige VÕTA hindajate koolitusvajadus. Seetõttu on ministeerium senini olnud seisukohal, et eelkõige on vaja olla kindel, et võimalikult suurel osal kõrgkoolides töötavatel õppejõududel oleksid olemas vajalikud pädevused töökogemuse ja mitteformaalõppe hindamiseks. Ennetada tuleb olukorda, kus puudulike oskuste tõttu kannatab kas kõrghariduse kvaliteet kuna õppesse võetakse mitte piisavate oskustega isikud - või ei oma hindajad piisavalt teadmisi taotleja oskuste pädevaks hindamiseks ja seetõttu hindamist ei toimu. 2011-2013 aastal on planeeritud eelkõige keskenduda töökogemuse hindamisel vajalike pädevuste arendamisele.
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministeerium	Vastutav asutus	Rakendusplani täitmine 2009 - 2011
MEEDE 4.4. ÕPPIMISE VAJALIKKUSE TEADVUSTAMINE, TEADLIKKUSE TÕSTMINE ÕPPIMISVÕIMALUSTEST				
4.4.1. Arendatakse täiskasvanute karjääriteenuseid	ESF programmi „Karjääriteenuste süsteemi arendamine“ elluviimine	HTM	SA Innove	Täitmisel. Noortele vanuses kuni 26 eluaastat pakuvad karjääriinfot ja -nõustamist programmi raames SA Innove karjääriteenuste arenduskeskuse sõlmitud partnerluslepingutealusel 17 piirkondliku teavitamis- ja nõustamiskeskust (üks igas maakonnas + 3 Harjumaal). Keskuste ülesandeks on muuta karjääriinfo - ja nõustamine piirkonna noortele kättesaadavaks. Kuna programmi ressursid on piiratud, siis valiti prioriteetseks sihtrühmaks üldhariduskoolide lõpuklassid ja kutseõppeasutuste lõpukursused. Eesmärk prioriteetse sihtrühma puhul on 2 tundi grupinõustamist ja 2 tundi karjääriinfo loengut aastas kõigile ja individuaalset karjäärinõustamist 25%le lõpetajatest. Metoodilised materjalid karjäärinõustamise alal on koostatud nii kutsekoolidele kui täiskasvanute nõustamiseks Töötukassas.
4.4.2. Koolitusinfo kättesaadavaks tegemine	Täiskasvanute koolituse alamregistri kasutusele võtmine EHISes	HTM	ÕA	Täitmisel. EHIS-e täiskasvanute koolituse alamregistri I etapp on valmis, tööde vastuvõtmise-üleandmise akt allkirjastatud. Valmis on ka EHIS-e juhend. Tõlgitud on ISCED. Kasutusele võtmine koolitusasutuste poolt saab toimuda pärast TÄKS-i jõustumist.

	Vabahariduslike koolituskeskuste kodulehekülgede arendamine	HTM	EVHL	Täitmisel. 47 programmis „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ osalevat vabahariduslikku koolituskeskust on loonud uued, kaasaegsed kodulehed või on kaasajastanud olemasolevad. Koolitusinfo on õppijatele kättesaadav ning mitmetes koolituskeskustes on võimalik koolitusele registreerida kodulehekülgede vahendusel. EVHL kodulehel on koolituskataloog.
4.4.3. Elanikkonnale elukestva õppe olulisuse teadvustamine, õppimisvõimaluste tutvustamine erinevate kanalite kaudu	ESF programmi „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“ elluviimine	HTM	ETKA Andras	Täitmisel. Läbi viidud neli täiskasvanud õppija nädalat (TÕN), mille raames on tunnustatud õppijat, koolitajat, koolitussõbralikumad organisatsiooni ja omavalitsust. 2008-2011 esitati tunnustamiseks neljas kategoorias kokku 693 kandidaati. Hariduse teemasid kajastati: telesaatesarja "Tagatargemad" ETV-s (53 saadet); Vikerraadio saatesarja Huvitaja (54 saadet); venekeelse saatesarja "Ainult täiskasvanutele" Raadio 4-s (69 saadet) vahendusel. Oktoobris 2011 oli ETV ekraanil "Õpatee" (24 klippi). Ilmunud 9 ajakirja Õpitrepp. 2008-2009 on toimunud Õpibuss, õppimist propageerivad veebivideod, TÕNi videoklipid, trükised (plakatid, märkmikud, flaiierid), pastakad. Venekeelsed TÕNi erilehed. Kaheksa temaatilist infopaketti kohalikes lehtedes (kokku avaldatud 443 korral 163 erineva lehe poolt). Pidev info Andrase kodulehel www.andras.ee . Teavitamine on toimunud üle-eestilise TÕNi võrgustiku kaudu (läbi viidud 22 teabepäev-koolitust 1020 osalejale, sh 135 venekeelsele võrgustiku liikmele). Õpikogemuste tutvustamiseks ja levitamiseks toimib õppijate võrgustik TÕF - täiskasvanud õppijate foorum).
EESMÄRK 5.TÄISKASVANUHARIDUSE JUHTIMISE MUUTMINE OSAPOOLI KAASAVAKS JA EFEKTIIVSEKS				
Tegevused	Alategevused	Vastutav ministerium	Vastutav asutus	Rakendusplaanide täitmine 2009 – 2011
MEEDE 5.1. TÄISKASVANUHARIDUSE JÄTKUSUUTLIKU FINANTSEERIMISE TAGAMINE				

5.1.1. Täiskasvanute tööalase koolituse rahastamise vastutusosalade jaotuses kirjeldatud põhimõtete jätkamine	Tööalase koolituse finantseerimise jätkamine vastavalt kirjeldatud põhimõtetele	HTM kaasatud MKM, SoM	Täitmisel. Kolme samba mudel, mis jagab vastutuse täiskasvanute tööalase koolituse riikliku finantseerimise eest kolme ministeeriumi vahel, lepiti kokku 2007. aastal. - SOM vastutab aktiivse tööturupoliitika (sh. tööturukoolitus) elluviimise eest. Perioodil 2009 – 2011 finantseeriti aktiivsete tööturumeetmete osutamist riigieelarvest ning ESF programmi „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“ kaudu. Aktiivse tööturupoliitika meetmetes (sh. kursustel osalemine) saavad osaleda registreeritud töötud, ka koondamisohus töötajad, puudega inimesed ja vanemaealised. Tööturukoolituse põhieesmärk on aidata inimene tagasi tööle töstes tema konkurentsivõimet ja kvalifikatsioonitaset. -MKM sihtgrupp on ettevõtted. Eesmärk on toetada ettevõtteid oma töötajate koolitamisel. Finantseerimine toimub ESF vahendite toel ja finantseerimisel osalevad ka ettevõtted ise. Teadmiste ja oskuste arendamise toetusprogramm sisaldab ka konsultatsiooniteenuste pakkumist ettevõtetele). -HTM põhiliseks sihtrühmaks töötavad üksikisikud, ka need elanike grupid, kes ei õpi tasemeõppes ega ole töötuna registreeritud. 2010. aastal lisandusid ka töötud. Finantseerimine toimub ESF vahendite toel. Õppijale on koolitused tasuta. Raha eraldatakse programmide elluvijate poolt täienduskoolitusasutustele (kutseõppeasutustele ja vabahariduslikele koolituskeskustele). ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames on ettevalmistamisel lähteülesanne rahastamismudelite väljatöötamiseks nii nõudluspõhiste (inimeste vajadusi ja võimalusi) kui pakkumispõhiste rahastamismudelite rakendamiseks. Rahastamismudelite väljatöötamine seotud ka koolitusvajaduste parema prognoosimisega ning seotud ühte uuringu lähteülesandesse.
	Põhimõtete raames rahastamisvõimaluste edasiarendamine, seadustamine ja elluviimine	HTM, kaasatud MKM, SoM	Täitmisel. 2007.a. Elukestva Õppe Strateegia lisana sõlmitud täiskasvanute koolituse rahastamise vastutusosalade jaotuse III samba põhimõtte raames on ministeeriumid tegelenud rahastamisskeemide täiendamisega ja elluviimisega oma valdkonnas.
5.1.2. Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse rahastamise jätkamine kutseõppeasutustes, skeemi laiendamine kõrghariduse tasemele	Koolituste finantseerimine kutseõppeasutustes	HTM	Täitmisel. Täiskasvanute tööalase koolituse riiklikku koolitustellimuse rahastamine kutseõppeasutustes on toimunud ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames määruses kinnitatud rahastamisskeemi alusel.
	Kõrghariduse õigusaktide täiendamine	HTM	Täitmisel. Tegevus ei ole käivitunud. Vastavad sätted on kavandatud täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus.

	Koolituste finantseerimine kõrgkoolides	HTM		Täitmisel. Ülikooliseaduse muutmise al. 2009. a sõlmitakse ülikooli ja HTMi vahel kolmeks aastaks haldusleping ja selle lisana ülikooli tulemusleping. Lepingus saab käsitleda rahastamise objektina varasema õpingute ja töökogemuse arvestamise rakendamist, erivajadustega üliõpilaste toetamist, täiskasvanute täiendkoolitust jms. Vastavalt ülikooliseadusele on õppeasutusel õigus tulemuslepingus kokku lepitud tingimustel viia läbi samas õppevaldkonnas täiskasvanute tööalast koolitust, seda juhul, kui tasemeõppe RKT õppekohti ei õnnestu õppeasutusel täita. Väljatöötatud mudel annab kõrgkoolile võimaluse enda kompetentse ning õpetamispädevusi rakendada laiemalt ning toetada mh eelkõige riigi jaoks prioriteetsetes õppevaldkondades toimuvat täiendusõpet. Riik on seadunud iga valdkonna RKT aastaeelarvest teatud % (5, prioriteetsetes valdkondades nagu nt LTT, 10%), mille õppeasutus võib kohtade täitmatäitmisel täiendkoolitusse suunata. Vastavad sätted on kavandatud täiskasvanute koolituse seaduse eelnõus.
5.1.3. Täiskasvanute koolituse finantseerimisskeemide täiendamine	Töögrupi moodustamine, ettepanekute tegemine	HTM		Täitmisel. 2011.a oktoobris on alustatud kohalike omavalitsuste haridusvaldkonna esindajatega konsultatsioone täiendavate nõudluspõhiste rahastamismudelite ellukutsumiseks ja rakendamiseks.
	Õigusaktide täiendamine	HTM		Täitmisel. Koolituse finantsskeemide täiendamine on kavandatud pärast läbirääkimisi töögruppides, edaspidised vajadused täpsustuvad kavandatava uuringu raames.
5.1.4. Maksusüsteemi kaudu õppimise toetamine ja soodustamine	Tulumaksuseaduse muutmise erisoodustumaksu kaotamiseks	HTM		Täidetud 08.07.2011 vastu võetud Tulumaksuseaduse §48 lõige 4 punkt.10 muutmise, mille järgi ei loeta erisoodustuseks "töö- ja teenistussuhtega ning juriidilise isiku juhatuse liikme, välismaa äriühingu filiaali juhataja ja mitteresidendi muu püsiva tegevuskoha tegevjuhi ülesannetega otseselt seotud tasemekoolituse kulude katmine;". Jõustub 01.01.2012
5.1.5. Osakoormusega õppijatele õppelaenu võimaldamine	Õigusaktide täiendamine	HTM		Täitmisel. Tegevus ei ole ellu viidud. Vajab kooskõlastamist seoses kavandatava kõrgharidusreformiga.

5.2.1. Uuringute ja analüüside läbiviimine	Töögrupi moodustamine uuringute ja analüüside lähteülesannete koostamiseks ja uuringute teostamise pidevaks nõustamiseks, ettepanekute sõnastamiseks	HTM		Täitmisel. 2010.a käis koos HTM-i-sisene töögrupp, 2011 on kaasatud partnerid väljastpoolt suuremate uuringute lähteülesannete täpsustamiseks.
	Täiskasvanuhariduse valdkonna kohta kogutavate andmete ja tehtavate analüüside kaardistamine	HTM		Täidetud. Olemasolevate uuringute kaardistust teeb pidevalt SA Innove seirekeskus, uuringud on Innove kodulehel kättesaadavad ja seetõttu otsustati dubleerivast kaardistusest loobuda.
	Uuringute ja analüüside tellimine ja/või läbiviimine	HTM		Täitmisel. 2011. aasta jooksul koostatakse lähteülesanded.
5.2.2. Osalemine rahvusvahelises täiskasvanute pädevuste hindamise programmis PIAAC		HTM		Täitmisel. 2010. aastal viidi läbi prooviküsitlus, millele Eestis vastas 1742 inimest. Prooviküsitluse tulemuste alusel parandati küsimustikke põhiuuringu jaoks. 2011. aasta augustist 2012. aasta märtsini toimub TEAN ja OSKAN põhiuuring, mille raames küsitletakse ca 7500 inimest.
5.2.3. Regionaalsete üksuste rolli suurendamine täiskasvanute elukestva õppe võimaluste loomisel ja olemasolevatest võimalustest teavitamisel	Töörühma moodustamine ja kontseptsiooni väljatöötamine	HTM		Täitmisel. Töörühma moodustatud ei ole. ETKA Andras on alustanud seminaridega maakondades (Pärnus, Põlvas), haarates maakonna linnade ja valdade esindajaid ja erinevate koolitusasutuste (üldhariduskoolid, kutsekoolid, vabahariduskoolid) esindajaid.

5.2.4. Euroopa Sotsiaalfondi programmide efektiivse juhtimise tagamine	Kolme ESF programmi: Täiskasvanuhariduse populariseerimine“, „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ ja „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ elluviimine	HTM	ETKA Andras, EVHL	<p>Täitmisel.</p> <p>ESF programmide "Täiskasvanuhariduse populariseerimine“, „Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes“ ja „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ elluviimiseks on komplekteeritud programmipersonal.</p> <p>Programmide rakendamiseks on koostatud või täiendatud organisatsioonisiseseid dokumente (näit asjaajamise kord, hangete läbiviimise kord jms).</p> <p>Programmiperioodi jooksul viiakse läbi paikvaatlusi programmide partnerite juures.</p> <p>Programmide elluviimine on kulgenud vastavalt ajakavale. Arendustegevuste elluviimine on toimunud plaanipäraselt, tegevustesse on parema kvaliteedi saavutamiseks kaasatud eksperte. Kõik kolm programmi teevad omavahel regulaarselt koostööd, koostööseminare viiakse läbi vähemalt kaks korda aastas. Toimub pidev infovahetus rakendusasutusega.</p>
	ESF perioodi 2007-2013 avatud taotlusvooru käivitamine	HTM		<p>Täidetud.</p> <p>Prioriteetse suuna "Elukestev õpe" avatud taotlusvooru on toimunud järgmistes meetmetes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavadele vastav üldharidus (sulgus 03.06.2011); 2) Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse ning elukestva õppe võimaluste laiendamine (2010); 3) Kooli poolelijäämise vähendamine, haridusele juurdepääsu suurendamine ja õppe kvaliteedi parandamine (2009)
5.2.5. Täiskasvanute koolituse seaduse (TÄKS) uuendamine		HTM		<p>Täitmisel.</p> <p>Täiskasvanute koolituse seaduse (TÄKS) eelnõu on HTM-i kooskõlastusringil.</p>

Kasutatud lühendid

EHIS – Eesti Hariduse Infosüsteem

ESF – Euroopa Sotsiaalfond

ETKA Andras – Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras

EVHL - Eesti Vabaharidusliit

HTM – Haridus- ja Teadusministeerium

KOV – kohalik omavalitsus

KÕS – kutseõppeasutuse seadus

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

pa - poolaasta

PGS – põhikooli ja gümnaasiumiseadus

PIAAC – rahvusvaheline täiskasvanute pädevuste hindamise programm

(Programme for International Assessment of adult Competences)

RKT – riiklik koolitustellimus

SoM – Sotsiaalministeerium

TÕN – täiskasvanud õppija nädal

TÄKS – täiskasvanute koolituse seadus

VÕTA – varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine

ÕA – õppeasutused

Arengukava 2009 – 2011 finantsplaani täitmine

Eesmärk/ meede/ tegevus	Summad tuh eurodes			
	2009	2010	2011	Kokku
Arengukava finantsplaan kokku (siin kulude prognoos arengukava koostamise etapis)	24 745	27 665	29 645	82 055
tegelik rahastamine kokku	25 011	19 076	27 730	71 817
tegeliku % planeeritust	101%	69%	94%	88%

EESMÄRK 1. TÖÖTURU OLUKORRA JA MAJANDUSSITUATSIOONI PARANDAMISELE KAASAAITAMINE TÄISKASVANUTE KOOLITUSE KAUDU

Meede 1.1. Tööturukoolituse teenuse tõhustamine ja töötutele suunatud koolitusvõimaluste mitmekesistamine	9 677	9 341	9 008	28 026
1.1.1 Tööturukoolituse korraldamise paindlikumaks muutmine				0
1.1.2 Töötutele tervikliku väljaõppe võimaldamine	9 677	9 341	9 008	28 026
tegelik rahastamine	13 280	3 870	12 300	29 450
1.1.3 Uusi töökohti loovatele ettevõtetele suunatud tööjõu ümberõppe koolituste pakkumine				0
1.1.4 Erinevate tööturutoetuste võimaldamine tasemeõppes õppivatele töötutele				0

Meede 1.2 Koolituste pakkumine töö kaotamise ohus või alahõivatud inimestele	0	0	0	0
1.2.1 Luuakse laiemad võimalused koondamisohus või töö kaotamise ohus inimestele koolitusel osalemiseks				0
1.2.2 Tööjõu kvaliteedi tõstmiseks tasemeõppes osalemise soodustamine				0
1.2.3 Töölase koolituse pakkumine kvalifikatsiooni tõstmist vajavatele inimestele				0

Meede 1.3. Täiskasvanutele pakutavate koolituste asjakohasuse tagamine	367	623	601	1 591
---	------------	------------	------------	--------------

1.3.1 Ministeeriumidevahelise koostöö parandamine täiskasvanud elanikkonnale õppimisvõimaluste loomisel ja pakkumisel				0
1.3.2 Karjääriteenuste pakkumise laiendamine lisaks töötutele ka töötavatele inimestele	367	623	601	1 591
tegelik rahastamine	18	201	219	438

* Horisontaalsed ministeeriumidevahelised kiirmeetmed praeguse majandusolukorra leevendamiseks. Rahastamine ja elluviimine seotud Inimressursi Arendamise Rakenduskava ümberhindamise tulemustega.

EESMÄRK 2. HARIDUSSÜSTEEMI AVATUMAKS MUUTMINE TÄISKASVANUD ÕPPIJATELE TASEMEÕPPE PAKKUMISEL

Meede 2.1. Üldhariduslikule õppele ligipääsu suurendamine	4 791	5 000	5 101	14 892
tegelik rahastamine	4 428	4 761	5 209	14 398
2.1.1 Täiskasvanutele suunatud õppe paindlikumaks muutmine põhihariduse ning üldkeskhariduse omandamiseks				0
2.1.2 Tugiteenuste pakkumine õppimise jooksul				0
2.1.3 Täiskasvanutele põhi- ja üldkeskhariduse omandamise võimaluste tagamine kõikides maakondades				0
2.1.4 Lihtsustatakse riigeksamite korduvalt sooritamise korda				0
2.1.5 Tagatakse õppija õigus alustada õpinguid täiskasvanute gümnaasiumis õppijale vajalikust klassist alates				0
2.1.6 Kutseõppeasutuste lõpetanutele üldharidusliku lisa-aasta võimaldamine				0
2.1.7 Täiskasvanutele luuakse võimalused üksikainete kaupa täiendada teadmisi üldhariduslikes ainetes				0
Meede 2.2. Kutseharidusele ja kõrgharidusele ligipääsu suurendamine	0	0	0	0
2.2.1 Kutse- ja kõrghariduse tasemekoolituses õppimise atraktiivsemaks muutmine koolituse kvaliteedi tõstmise kaudu				0
2.2.2 Kutse- ja kõrghariduse tasemeõppe paindlikumaks muutmine				0

2.2.3 Kutse- ja kõrgharidusõpingute katkestanute tagasitoomine ning 30+ ja 40+ vanuses üldharidusliku ettevalmistusega inimeste toomine kutse- ja kõrghariduse tasemeõppesse				0
2.2.4 Öppelaenu taotlemise reeglite ümberkujundamine vähendamaks õppijate sundvalikuid õppevormi osas				0
2.2.5 Töötavate täiskasvanute õpingute ja töö ühildamise toetamine				0

**EESMÄRK 3. MITTEFORMAALSE ÕPPE VÕIMALDAMINE
TÄISKASVANUTE KONKURENTSIVÕIME TÕSTMISEKS NING
LOOVUSE, ANNETE, INITSIAATIIVI JA SOTSIAALSE VASTUTUSTUNDE
ARENDAmiseks**

Meede 3.1. Mitteformaalse (töölase ja vabaharidusliku) koolituse pakkumine	3 306	5 036	6 328	14 670
3.1.1 Töölase koolituse finantseerimine kutseõppeasutustes ja kutseõpet pakkuvates rakenduskõrgkoolides	2 565	2 365	2 365	7 295
tegelik rahastamine	2 400	2 522	1 722	6 643
3.1.2. Töölase koolituse riikliku koolitustellimuse laiendamine kõrgkoolidesse	0	1 917	3 196	5 113
tegelik rahastamine	0	0	0	0
3.1.3 Töölase ja elukestva õppe võtmepädevuste koolituse finantseerimine vabahariduslikes koolituskeskustes	699	703	703	2 105
tegelik rahastamine	609	892	757	2 258
3.1.4 Täiskasvanud elanikkonna õppimisoskuse (elukestva õppe võtmepädevus) parandamine	42	51	64	157
tegelik rahastamine	42	102	99	242

EESMÄRK 4. KOOLITUSE KVALITEEDI JA PAINDLIKKUSE TAGAMINE, TEADLIKKUSE TÕSTMINE

Meede 4.1. Koolituspakkumise ja koolituste sisu vastavusse viimine tööturu ja sihtgrupi vajadusega	128	209	273	610
4.1.1 Oskuspõhiste (kompetentsipõhiste) tööjuuprognoside kontseptsiooni ja metoodika väljatöötamine	3	3	3	9
tegelik rahastamine		1	5	6
4.1.2 Täiskasvanute tööalase koolituse õppekavade koostamise aluseks vajalike kutsestandardi moodulite ja osakutsete väljatöötamine	111	192	256	559
tegelik rahastamine	14	78	169	261
4.1.3 Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse koostamise metoodika väljaarendamine	14	14	14	42
tegelik rahastamine		0	6	6

Meede 4.2. Koolituse kvaliteedi tõstmine	375	346	239	960
4.2.1 Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) täiskasvanute koolituse alamregistri loomine ja kasutuselevõtmine	51	9		60
tegelik rahastamine	20	9		29
4.2.2 Täiskasvanute mitteformaalset koolitust pakkuvate erakoolitusasutuste tegevuse kvaliteedi tagamine	136	53	47	236
tegelik rahastamine	22	36	35	93
4.2.3 Mitteformaalse koolituse õppekavade arendus kõrgkoolides, kutseõppeasutustes ja riiklikku rahastust saavates vabahariduslikes koolituskeskustes	21	15	12	48
tegelik rahastamine	2	6	12	20
4.2.4 Ühtsete nõuete kehtestamine täiskasvanute mitteformaalse õppe lõpudokumentidele				0
4.2.5 Täiskasvanute koolitaja/andragoogi kutsestandardi täiendamine	10	9	9	28
tegelik rahastamine	3	10	5	18

4.2.6 Koolitajate koolituse läbiviimise finantseerimine	157	260	171	588
tegelik rahastamine	94	134	95	322
4.2.7 Soodustatakse ja arendatakse koostööd tasemeõppeasutuste täiendus- ja ümberõpet pakkuvate struktuuriüksuste vahel				0

Meede 4.3. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine (VÕTA)	333	400	651	1 384
4.3.1 Töötatakse välja ja hakatakse rakendama VÕTA põhimõtteid täiskasvanute üldharidusõpingutes			256	256
tegelik rahastamine				0
4.3.2 Seadustatakse VÕTA reeglid kutseõppeasutuste jaoks, laiendatakse VÕTA rakendamist				0
4.3.3 Jätkatakse VÕTA rakendamist kõrghariduse taseme õppeasutustes	333	400	395	1 128
tegelik rahastamine	240	372	449	1 060
4.3.4 Töötatakse välja VÕTA edasiarendamise kontseptsioon				0
4.3.5 Luuakse põhihariduseta inimestele võimalused keskkariduse omandamiseks ilma põhihariduse taset lõpetamata (üldhariduses 22+, kutsehariduses 20+)				0
4.3.6 Luuakse kõrghariduseta inimestele võimalused VÕTA kaudu sisseastumiseks kõrghariduse II astmele				0

Meede 4.4. Teadlikkuse tõstmine õppimisvõimalustest, õppimise vajalikkuse teadvustamine	929	876	714	2 519
4.4.1 Arendatakse täiskasvanute karjääriteenuseid	524	524	524	1 572
tegelik rahastamine	315	309	298	922
4.4.2 Koolitusinfo kättesaadavuse parandamine	48	13		61
tegelik rahastamine	1	3		4

4.4.3 Elanikkonnale elukestva õppe olulisuse teadvustamine, õppimisvõimaluste tutvustamine erinevate kanalite kaudu	357	339	190	886
tegelik rahastamine	205	258	171	634

EESMÄRK 5. TÄISKASVANUHARIDUSE JUHTIMISE MUUTMINE OSAPOOLI KAASAVAKS JA EFEKTIIVSEKS

Meede 5.1. Täiskasvanuhariduse jätkusuutliku finantseerimise tagamine	4 640	4 959	5 598	15 197
5.1.1 Täiskasvanute tööalase koolituse rahastamise vastutusalaade jaotuses kirjeldatud põhimõtete jätkamine (v.a punktides 5.1.2 ja 5.1.3 toodud kulud)	3 835	4 154	4 793	12 782
tegelik rahastamine	3 318	5 332	5 533	14 183
5.1.2 Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse rahastamise jätkamine kutseõppeasutustes, skeemi laiendamine kõrghariduse tasemele, koolituste rahastamise jätkamine vabahariduslikes koolituskeskustes				0
5.1.3 Täiskasvanute koolituse finantseerimisskeemide täiendamine				0
5.1.4 Maksusüsteemi kaudu toetatakse ja soodustatakse täiskasvanute õppimist	805	805	805	2 415
tegelik rahastamine				0
5.1.5 Võimaldatakse osakoormusega õppijatele õppelaen				0

Meede 5.2. Täiskasvanuhariduse süsteemi mõjus juhtimine	199	875	1 132	2 206
--	------------	------------	--------------	--------------

5.2.1 Uuringute ja analüüside läbiviimine	7	172	109	288
tegelik rahastamine		0	40	40
5.2.2 Osalemine rahvusvahelises täiskasvanute pädevuste hindamise programmis PIAAC	192	447	767	1 406
tegelik rahastamine		181	608	789
5.2.3 Regionaalsete üksuste rolli suurendamine täiskasvanute elukestva õppe võimaluste loomisel ja olemasolevatest võimalustest teavitamisel		256	256	512
tegelik rahastamine				0
5.2.4 Euroopa Sotsiaalfondi programmide efektiivse juhtimise tagamine				0
5.2.6 Uuendatakse Täiskasvanute koolituse seadust (TÄKS)				0

Arengukava finantsplaani mahuks oli aastatel 2009-2011 kavandatud 82 055 tuh € (1 283 881,8 tuh kr), tegelik rahastamine oli 71 817 tuh € (1 123 691,9 tuh kr) ehk 88% kavandatust. Rahastamine jäi kavandatust väiksemaks peamiselt seetõttu, et EL struktuurifondidest rahastatavate ESF programmide vahendite kasutamine on rakendamise algusaastatel olnud madalam kui esialgselt kavandatud, kuna programmide sisutegevuste käivitumine on võtnud eeldatust rohkem aega.